

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Henrik og Else

Citation: Winther, Christian: "Henrik og Else", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr02val-shoot-workid58385/facsimile.pdf> (tilgået 11. april 2021)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

»Nu aldrig meer med Smerte du skal see hendes
Smil,
»Nu kjøles i dit Hjerte den brændende Piil.«

Nu ligger Steffen Smed i Jern paa Bidstrupgaard,
Han bider i sin Lænke, han rusker i sit Haar;
Paa Kirkegaarden hviler Frits i Dødens søde Blund;
Og Anne? — ja hun sørger vel endnu en lille Stund.

HENRIK OG ELSE.

»Nei, nei min ædle Herre! I tro mig om I kan!
Sin Henrik ene elsker hun i hele Danmarks Land.
Min Else er saa trofast som den ranke Lillievand,
Der sætter eders Hjerte i en evig Elskovsbrand!«

»Min bolde Svend! i Morgen er der atter en Dag,
Da vil jeg hende prøve, og forfare den Sag!«
Saa talde Herren listigt, og saae mod Flisen ned,
De andre Herrer smidskede saa lønligt derved.

Alt Sommerlærken synger over Vordingborg By,
Og Guldgaasen glimter i det klare Morgengry;
Den milde, friske Vind bølger frem gennem Korn,
I den susende Skov høres Hunde og Horn.

Liden Else sidder luunt ved sin Faders Urtegaard
Med sin flittige Rok, og rundt om Stolen staaer
Pioner, Tulipaner og Buxbom, Krusemynt;
Men Pigen var dog Haugens alsomdeiligste Pynt.

En mørkeblaa Kjortel om de ranke Lemmer laae,
De sneehvide Ærmer til Haandledeet naae;

Og flittig og vims er den lillebitte Fod,
Den dreier Rokkehjulet med strøstigt Mod.

En Kat med sorte Striber bag ved en Solbærhæk
Høit skyder op sin Ryg; ved den tindrende Bæk
Der gaaer den liden Ælling saa guul og rund og reen,
Ret som en Æggeblomme, der nyligt har faaet Been.

Paa sin Vinge svømmer Bien, mens Solen er saa
varm;
Da hæver hun sit Hoved rask, og skygger med sin
Arm.

En Flok af vilde Jægere med buldrende Trav
Sig skynder over Mark, over Grøvt, over Grav.

Hver Ridder var saa pyntet, som han vel kunde
bedst,
Men smukkeste var dog han paa den skimlede Hest;
Han skinnede som Solen i den brogede Flok,
Han standsede sin Ganger, og hun standsede sin
Rok.

»Hil sidde du blandt Roser, selv en Rose saa skjøn,
Liden Else, jeg har elsket dig længe i Løn!«
Da neied sig mod Jorden den tugtige Mø,
Af Blussel og af Angst var hun nær ved at døe.

»Til dit Hjerte og din Haand jeg beile nu vil,
Disse gode danske Herrer ere Vidne dertil!«
Da rysted' hun paa Hovedet med blussende Kind,
Da greb hun til sin Rok, og vilde gaae ind.

»Jeg giver dig Forlov at betænke den Sag,
Liden Else, i Morgen er der atter en Dag!«

Det sagde han saa listigt, og saac til Pigen ned,
De andre Herrer smidskede saa lønligt derved.

»Med hvide Perler fletter jeg dit guldgule Haar,
Din Fløielskjortel foeres med Sobel og Maard,
Jeg binder dyre Stene om din Hals og din Arm,
Jeg spænder fire Heste for din hængende Karm.«

»Til Harper og til Fløiter under tusind Kjerters
Glands

Paa kostelige Tillie der træde vi vor Dands;
Ved barske Vintertider i Salen luun og tæt
Vi spille Guldtavl ved Malvasier og Klaret.«

Da reisde hun sit Hoved, slog Lokken fra sin Kind,
Hun smilde med sit Øie, saa listefuld i Sind.
Hvor gule var' de Lokker, som rundt om Panden
laac,

Og saa disse Øine, — hvor friske og hvor blaae!

»Jeg er kuns Bondepige, men I en Ridder stolt,
Snart vilde eders Øie kun skue mig koldt,
En Bonde maa det være, en Bonde har jeg kjær; —
Thi hænge I bort eders blanke Herresværd!«

»Velan, jeg hænger gjerne min Dyrendal paa Væg,
Nu vil jeg hvædse Leens og Plougjernets Ægg.«

»Men Kaaben hin røde jeg aldrig skue vil,
En dygtig Vadmelskofte maa I lægge jer til!«

»Ja Vadmæl vil jeg bære, og det røde Fløielsskrud
Paa Herrens høie Alter jeg breder ydmygt ud!«
»Saa skjænker I bort eders ridderlige Hest;
Min Mand skal drive Studen, det passer ham bedst.«

»Jeg jager ind i vilden Skov min gode Ganger graa,
Den Hest, som mig har baaret, skal ingen sidde paa;
Men selv vil jeg langsomt i Plougfuren gaae,
Ifald jeg, liden Else, dit Hjerte kan faae.«

»Af eders Borgekjælder I trille hvert et Fad,
Det Øl og Mjød, jeg brygger, gjør ogsaa Hjertet
glad!«

»Ja gjerne vil jeg drikke det danske Øl og Mjød,
Saa giver jeg min Sanger den Viinmost saa sød;

Ei lyder Sangen lifligt, naar Halsen er for tør,
Og dygtigt maa den skylles, det har jeg mærket før!«
Det sagde han saa listigt, og saae til Sang'ren hen,
De andre Herrer smidskede saa lønligt igjen.

»Jert Herreskjold med Mærker og Billeder besat,
Det sætte I for Knæ, og bryde det brat;
Og ned maa I styrte eders stolte Ridderhuus,
Og lade Plougen vandre over Grundmurens Gruus!«

Da straaede hans Ansigt med Høihed og Ro,
Han mærkede klarligt, hun var sin Kjærest tro:
»Jeg seer, liden Else, du kan dig fra mig snoe,
Thi Skjoldet maa jeg bære, i Huset vil jeg boe!

I Skjoldet springe Løver, og Hjerter staae i Brand!
Hvor kunde jeg vel bryde den dyre Skjolderand?
Thi jeg er Kong Wolmer, og Danmark er mit Huus;
Og skulde jeg vel Danmark nedstyrte i Gruus?

Jeg frister dig ei længer, nu kjender jeg din Hu,
Christ give, hver en Ungmø var trofast som du!

Belønne dig — det vil jeg; du har talt mig til Behag,
Guds Fred! Farvel! i Morgen er der atter en Dag!

Saa kasted' han omkring sin urolige Hest,
Bort foer han med sin Skare som en Efteraarsblæst;
Da raslede Løvet under dundrende Hov,
Vildt skingrede Halloh! i den undrende Skov.

Men over Gjærdet svang sig hendes hjertenskjære
Ven,
Han ilede med Jubel i Pigens Arme hen;
Med stille Fryd de ginge over Marken til By,
Hvor Guldgaasen glimtede paa Taarnet under Sky.

For alle vakkre Piger paa Danmarks grønne Vang.
Der blive deres Beiler troe, jeg digted' denne Sang;
Jeg synger deres Priis, til jeg lægges i min Grav;
Thi dem er der, Gud skee Lov, dog endnu mange af!

JØRGEN OG TRINE.

I græsbevroede Enge, tæt ved Østersøens Bugt,
Der slynger sig den klare Bæk, saa vevret og saa
smukt;

Paa dens ene Side hæve sig Eeg og Bøg i Sky,
Paa den anden sig leirer en Kirke og en By.

Hvo vader gennem Bækken der med stive Støvler
paa?

Hans vaiende Kaske sig speiler dybt i Aae?
Det er Jørgen Rytter, en Krigskar! saa rank:
Forsigtig han sig støtter paa Pallasken blank.